

ÎNCHEIERE

06 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Leonid Dornean,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Dornean
către Lidia Dornean cu privire la încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat,
împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respins apelul declarat de Leonid Dornean și menținută hotărârea din 05 iulie 2018 a
Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 03.11.2017, Leonid Dornean a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Lidiei Dornean privind încasarea despăgubirilor pentru prejudiciul
cauzat.

În motivarea cererii a indicat că, la 16 august 2005, Dornean Lidia s-a adresat
în instanța de judecată cu o acțiune către Dornean Leonid privind partajarea
bunurilor proprietate comună în devălmășie, încasarea prejudiciului material și
moral.

Pârâta Dornean Lidia, cu ajutorul copiilor comuni, l-a alungat pe reclamant
din gospodărie și i-a creat obstacole la folosirea locuinței. Astfel, fiind lipsit de
coproprietarul devălmăș Dornean Lidia de dreptul de a se folosi de locuința
comună, unicul imobil cu drept de proprietate, el a fost nevoit să închirieze un alt
spațiu locativ, iar la 01.01.2007, a încheiat un contract de chirie.

Conform contractului, încheiat între el în calitate de chiriaș, și Colesnic
Eleonora, în calitate de proprietar, dânsul a intrat în posesia și folosința a 4 camere
din imobilul amplasat în XXX, cu scopul de a fi utilizat ca locuință, pe o perioadă
determinată până la instalarea în casa proprie, plata de chirie fiind stabilită în
mărime de 1200 de lei lunar.

La 01 august 2007, Dornean Leonid a înaintat o cerere reconvențională către
pârâta Dornean Lidia privind partajarea bunurilor în devălmășie, instalarea în casă
și înlăturarea obstacolelor, încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de
judecată, invocând, că în luna iunie 2007, Lidia Dornean împreună cu copiii au

încuiat ușile de la casă și nu i-au permis să locuiască, ultimii i-au pus obstacole în folosirea bunurilor ale căror proprietar este și reclamantul. La moment nu dispune de altă locuință.

Prin scrisoarea nr. 24-358/06-3525 din 23.12.2009 a Procuraturii Generale a RM, i-a fost comunicat, că: „Cât privește examinarea problemei locative, invocate în adresare s-a constatat că, litigiul privind partajul averii deținute în comun cu Lidia Dornean se află până la moment în curs de examinare în instanța de judecată a raionului Edineț, nefiind adoptată decizia corespunzătoare, dar organele procuraturii nu sunt în drept de a interveni în acest proces”.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț din 03 martie 2014, atât cererea inițială înaintată de către Lidia Dornean, cât și cererea reconvențională, au fost admise parțial, în special, a fost dispusă instalarea lui Dornean Leonid în camerele 1,7,8 și 9 din casa de locuit lit. (A) din XXX și obligarea Lidiei Dornean de a nu pune obstacole în realizarea dreptului lui de proprietate.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2014, a fost definitiv rezolvat litigiul dintre reclamant și pârâtă privind partajul bunurilor proprietate comună în devălmășie, inclusiv a fost menținută dispoziția primei instanțe privind instalarea sa în casa de locuit și obligația Lidiei Dornean de a nu crea obstacole în realizarea dreptului lui de proprietate.

Astfel, prin hotărârile menționate mai sus, a fost stabilit de către instanțele judiciare faptul încălcării de către Dornean Lidia a dreptului lui de proprietate asupra imobilului - casă de locuit și crearea obstacolelor în realizarea dreptului de proprietate asupra casei de locuit.

Conform adeverinței nr. 844 din 26.06.2017, eliberată de Primăria XXX, se confirmă faptul, că potrivit contractului de chirie din data de 01.01.2007 și până în anul 2016, el a închiriat spațiul locativ de la Colesnic Eleonora.

La 25.10.2016, reclamantul a înaintat cerere de executare silită a hotărârii Judecătoriei Edineț din 03 martie 2014 și a solicitat ca să fie instalat în casă de locuit, în camerele 1, 7, 8 și 9, și de a o obliga pe Dornean Lidia de a nu-i crea obstacole.

Conform procesului-verbal privind instalarea în spațiul locativ din 18.11.2016, întocmit de executorul judecătoresc Bordeianu Marcela, a fost executată hotărârea Judecătoriei Edineț din 03 martie 2017, în partea ce ține de instalarea sa în casa de locuit ce-i aparține cu drept de proprietate. Astfel, în perioada de valabilitate a contractului de chirie din 01.01.2007, adică în perioada 01.01.2007-18.11.2016, reclamantul a fost nevoit pentru a-și realiza dreptul constituțional de a locui în condiții adecvate, să suporte cheltuieli sub formă de plăți periodice lunare în sumă de 1200 de lei cu titlul de plată de chirie a spațiului.

În perioada 01.01.2007-18.11.2016, reclamantul a achitat plata de chirie pentru 118,5 luni, ceia ce constituie suma de 142200,00 de lei. Suma dată se obține prin înmulțirea plății de chirie lunară - 1200 de lei la numărul de luni.

Astfel, a solicitat încasarea de la Dornean Lidia în beneficiul său cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul cauzat prin încălcarea dreptului de proprietate, în sumă de 142 000,00 de lei.

La 05.07.2018, Dornean Leonid a depus în instanța de judecată o cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea de la pârâta Dornean Lidia

în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 10000 de lei, a cheltuielilor pentru transport în sumă de 1064 de lei, a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 5500 de lei, a cheltuielilor pentru pregătirea copiilor de pe documente la xerox în sumă de 335 de lei.

Prin hotărârea din 05 iulie 2018 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, acțiunea înaintată a fost respinsă integral.

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată mai sus, la 23 iulie 2018, Dornean Leonid a înaintat cerere de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost respins apelul declarat și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, instanța de apel a dat o apreciere critică contractului de chirie din 01.01.2007 și a considerat că acesta nu poate servi ca probă pentru admiterea pretenției reclamantului privind încasarea sumei de 142000 de lei, dat fiind faptul că, plata sumei respective nu este confirmată prin probe pertinente și concludente, contractul de chirie nu a fost înregistrat în Registrul bunurilor imobile, iar martorul Eleonora Colesnic, care a susținut că a primit suma menționată de la reclamant, nu a achitat impozitele pentru venitul obținut din darea în locațiune a imobilului.

Prima instanță corect a stabilit și faptul, precum că informația privind contractul de locațiune nu a fost confirmată cu extrasul din contul curent, deschis pe numele persoanei, care locuiește temporar în construcție aparte, adică Dornean Leonid, în cartea de gospodărie a primăriei s. Trinca, raionul Edineț, pe perioada de la 01.01.2007 până la 18.11.2016, așa după cum prevăd pct. 2.1, 2.5 din Instrucțiunea cu privire la ținerea la zi a registrelor de evidență a gospodăriilor în organele administrației publice locale, aprobat prin Hotărârea Departamentului Statisticii al RM, nr. 26 din 24.12.1996. Interpelarea primei instanțe nr. 6650 din 08.05.2018 expediată la primăria s. Trinca, raionul Edineț, privind prezentarea informației sus menționată, a fost lăsată fără răspuns (f. d. 112).

La fel, nu a fost reținut nici argumentul apelantului, precum că contractul de chirie nu a fost înregistrat în registrul bunurilor imobile, deoarece nu cunoștea care va fi durata acestuia, or, ținând cont de conflictul între părți apelantul urma să întreprindă toate acțiunile în scopul protejării drepturilor sale inclusiv de a se asigura de opozabilitatea contractului față de terț în speță față de intimată.

La 18.07.2019, Leonid Dornean a declarat recurs împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului a indicat că nici în prima instanță, nici în instanța de apel, nu i-a fost asigurat un proces corect și echitabil, aprecierea probelor a fost arbitrară, iar soluționarea eronată a cauzei a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 26 februarie 2019 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 16 mai 2019 (f. d. 242, vol. I). Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Leonid Dornean, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Leonid Dornean, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de

nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Leonid Dornean.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Leonid Dornean.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova